

La fàbrica del Guix

La fàbrica, aixecada el 1872, es troba al barri del Guix, davant de la carretera de Berga. És un conjunt d'estil industrial tradicional i en el segle XIX estava en un entorn allunyat del nucli urbà, tot i que actualment és al costat del polígon dels Dolors.

Francesc Rubí

Al davant hi ha una colònia modesta i hi va créixer un petit nucli d'habitatges. Entre 2008 i 2009, l'arquitecte Josep M. Esquius la va rehabilitar íntegrament. És un conjunt format per una fàbrica rectangular de tres pisos, una nau quadrada, la casa de l'amo, dos blocs d'habitatges i l'antiga escola. Abans de la remodelació, la fàbrica de pisos s'havia construït en dues fases visibles en els materials i algunes solucions arquitectòniques. Tenia una estructura vertical de columnes de ferro colat en la planta baixa i el primer pis i de pilars de maó en el segon. Les parets de càrrega són de paredat de pedra. L'estructura horitzontal era de jàsseres i bigues de fusta i revoltos a la part antiga, i de voltes tibades de maó de pla amb tirants a la zona ampliada. La coberta es recolzava en cavalls simples, amb teula ceràmica. Amb la remodelació, a l'extrem oest s'ha construït un nou cos de vidre de base quadrada. L'edifici quadrat del sector nord-est tenia un enginyós sistema de jàsseres d'acer que sostenia el pis de les golfes i el pes de la coberta sense cap columna, sobre els murs de càrrega de paredat. El projecte de Josep M. Esquius ha substituït l'estructura original per una de formigó, resistent i adaptada als nous usos, que ajuda a mantenir la façana original, amb el parament de paredat a la planta baixa i al primer pis, mentre que en el segon s'ha arrebossat i pintat. Les obertures són força grans amb brancals i arcs rebaixats de maó. La xemeneia, escapçada o reduïda en el segle passat, ha recuperat part del seu protagonisme. Forma part del catàleg de Manresa per la seva importància històrica i artística, ja que és un dels pocs exemples de fàbrica amb un salt d'aigua d'un ramal de la Séquia i perquè estava catalogada com a colònia. Construïda com a fàbrica de filats i teixits de cotó per l'empresa Soler, Padró i Cia, posteriorment va ser explotada per E. Comellas Viladomiu, i després per la seva vídua. Fins a mitja dècada dels vint era de Jaume Carreras, que la va vendre a Eusebi Bertrand i Serra, que la va tenir fins al 1965. Al final dels vuitanta va passar a Manufactures Especials del Plàstic SA, de Santiago Morros, que el gener de 2005 la va vendre a Tous, que n'ha fet la seva seu central.

[despiece]**PER SABER-NE MÉS:**

Llorenç Ferrer: «Retornant a la Sèquia. Els usos industrials de la Séquia de Manresa a la segona meitat del segle XIX», comunicació inèdita presentada al Col·loqui Internacional Irrigació, energia i abastament d'aigua: els canals a Europa a l'Edat Mitjana, Université Paris-I Panthéon-Sorbonne, UAB i Parc de la Séquia, Manresa, novembre de 2004. Ramon Gumà, *Origen i evolució de les tipologies edificatòries i característiques constructives dels edificis de la indústria tèxtil a Catalunya (període 1818-1925)*, tesi doctoral, U. Politècnica de Catalunya, Barcelona, 1996. Francesc Mestres, «La fàbrica del Guix», a Autors Diversos, *Manresa: la transformació de la ciutat*, ed. Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i Ajuntament de Manresa, 2007. [/despiece]